

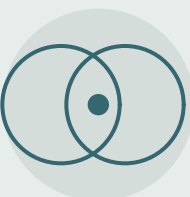
CONDICIÓ DE PERSONA EN SITUACIÓ LIMINAR

Continuïtat de la identitat moral en l’atenció clínica

Què entenem per condició de persona en situació liminar?

La condició de persona en situació liminar fa referència a aquelles circumstàncies en què les formes habituals d’expressar, exercir o reconèixer la condició de persona es veuen alterades, esdevenen incertes o disminueixen, mentre que la identitat moral i relacional de la persona es manté.

MISSATGES CLAU

01 La condició de persona va més enllà de les seves capacitats.

La capacitat d’actuar, les funcions cognitives, la consciència, la comunicació i la capacitat de prendre decisions poden veure’s disminuïdes com a conseqüència de la malaltia, d’una lesió o de la proximitat de la mort. La pèrdua d’aquestes capacitats no s’ha d’identificar amb la pèrdua de la persona.

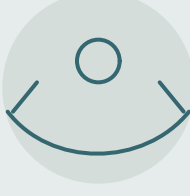
02 La liminaritat implica viure amb la incertesa.

Els pacients poden trobar-se «entre dos estats»: ja no són com havien estat, però la seva trajectòria —cap a la recuperació, cap a un deteriorament progressiu o cap a la mort— continua sent incerta. La condició de persona en situació liminar ens convida a resistir-nos a formular conclusions prematures sobre qui continua essent la persona.

03 Quan una persona no pot sostenir per si sola la seva identitat, els altres poden sostenir-la amb ella.

La família, els amics, els professionals i cuidadors que l’acompanyen contribueixen a sostenir la identitat de la persona mitjançant el coneixement de la seva història, els seus valors, les seves relacions i el significat que té per als altres. La condició de persona té una dimensió profundament relacional.

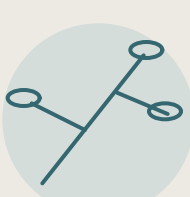
04 Els actes quotidians de cura esdevenen actes de reconeixement moral.

El contacte delicat, la cura de la mobilització i la posició del cos, el respecte per la intimitat, parlar-li encara que no respongui, romandre al seu costat i vetllar-la, així com tenir cura respectuosament del seu cos, transmeten un missatge fonamental: «Encara ets aquí. Encara importes.»

05 El reconeixement de la condició de persona protegeix tant els pacients com els professionals.

Quan les pressions institucionals i una cultura orientada a l’eficiència porten els professionals a tractar les persones com a diagnòstics, cossos o tasques, en lloc de reconèixer-los com a persones, pot comprometre la seva pròpia integritat moral. Reconèixer la condició de persona en situació liminar, fins i tot quan resulta difícil de discernir-la, pot contribuir a protegir els professionals del patiment moral, la lesió moral i l’esgotament professional.

06 La nostra relació moral amb una persona no s’acaba necessàriament amb la mort.

Les cures respectuoses després de la mort i les pràctiques de dol reconeixen que, encara que la vida biològica hagi arribat a la seva fi, la persona difunta continua tenint una presència relacional i conserva una rellevància moral per a aquells que la sobreviuen.

La condició de persona manté la seva continuïtat en els límits de l’existència, i la dignitat és el reconeixement moral d’aquesta continuïtat.